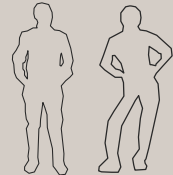

Zaratamoko udaletxearen birgaitzea: Udal gune irekia eta erakargarria helburu.

Javier Idirin
Eneko Aiala.
Arkitektoak.

Laburpena: Proiektu hau aukera paregabea izan da herri xume bateko udaletxean goitik beherako eraldaketa proposatzeko; kanpoko itxuran ezezik, barru-funtzionamenduan, herrirako zabaltzean eta energia-kontsumoaren hobekuntzan ere. Hori lortzeko erabili diren irizpide nagusiak erakutsiko dira hurrengo hitzetan.

Abstract: This project is an outstanding opportunity to propose a radical change in the town hall of the small core of Zaratamo; not only in appearance but also in the inner workings as well as in its openness to the village and in reducing energy consumption).

Gako-hitzak: zabaltzea, ikurra, doituia, arkupea.

Keywords: openness, symbol, adjustment, porch.

Jasotze data: 2015-03-09 / Onartze data: 2015-01-20

Zaratamoko arkitektura-ezaugarriak kontuan izan ditugu, itxura berriak bertoko eraikuntzarekiko zerikusia eta uztardurak izatea beharrezkotzat jotzen dugulako. Horretarako dorretxei eta baserrii erreparatu diegu, batez ere, materialei eta bolumetriari dagokienez. Bestalde, barrura begira, eraikinak sartzera eta egotera gonbidatzea ere helburu izan dugu: herriko etxea herrirako. Aurreko hildo horiekin eta barne-antolakuntza berritik zerizkion beharrekin proiektua mamitzen hasi zen.

Arkupetiko sarrera erraza

Lehen, beheko solairua guztiz trinkoa zen, eta horren ondorioz, arkupean zegoen sarrerako fatxadak helarazten zion herriko jendeari itxita zegoen irudia; lekuak ez zuen sustatzen udaletxera sartzera, ezta arkupean egotea ere.

Gure proiektuaren jardueraz, aurrealde horren eraldaketa osoa proposatu dugu: sarrera irekia eta gardena sortu dugu beirazko alde handiak zabalduz horman. Horri esker, errazten da barnealdealdearen eta kanpoaldearen arteko ikus-komunikazioa; eta, gainera, fatxadaren hutsune handi horietan eserlekuak azaltzen dira, arkupean egonaldi atsegina lortu nahian.

Atondo zabala

Eskailera eta igogailuaren kokapenak eta bake-epaitegiaren beheko solairutik lekualdatu izanak eskaintzen dute udaletxerako sarrera zabala. Toki horrek jendaurreko informazio- esparrua izan nahi du; besteak beste, jendearentzako arretarako gunea kokatzen da, eta herriari zuzendutako erakusketak ere ager daitezke.

Irudia ~ Udaletxeko sarrera nagusia eta arkupea.
Egilea ~ Pedro Pegenaute.

Komunikazio-nukleoa

Proposamen funtzionalari dagokionez, elementurik nabarmenena da komunikazio-nukleo berri bat sortzea, eskailera eta igogailu batez osatuta. Horiek lehengo bi eskailerak utzitako hutsuneak baliatzen dituzte, eta itxuratzen duten diseinu berriari esker, esparru aberatsa taxutzen da komunikazio-ibilbidean.

Goiko plantak

Goiko solairuetan eskatutako programa gauzatzen da, horretarako esparru irekiak eta ondo argituak tartekatzen dira zerbitzuguneekin (artxiboak eta komunak), manparaz banatuta; azken horiek biltzen dira eraikinaren erdiguneetan, non ez den iristen argirik. Hala, lanpostuek (bulego teknikoak, bilera-gelak eta talde politikoaren bulegoak) zein osoko bilkuren aretoak eraikinaren alderik gailena hartzen dute.

Kanpoko fatxada

Zaratamoko udaletxe berriaren irudiak eraikuntza irmoa islatzen du eta jendaurrean identifikagarri bihurtzen da, ikur instituzional gisa. Alde batetik, material berriak eta ezagunak ezartzen dira, Euskal Herriko iruditeriatik gertu: harria eta egurra. Bestetik, fatxadaren estetika taxutzen da arkitektura modernoaren baliabideei jarraiki, moldurarik eta gehiegikeriarik gabe.

Eraikinaren kokalekuak, errepidetik oso agerikoa izanik, behartzen du estetika berria inguruko arkitektura-hizkuntzarekin bat etortzera, modernoa eta zaharra uztartuz.

Energia-eraginkortasuna

Energia-hobekuntzaren bila irizpide hauek garatu dira:

1. Udaletxea birgaitzeko aurrekontua murriztua zela-eta, fatxada ezin zen eraitsi eta beste berri bat eraiki. Ekonomikoki proiektua doitu izateko eta aldi berean isolamendu-hobekuntza ahalbidetzeko, orduko fatxadari kanpoko isolamendua gehitu zitzaion azal berria gehituz.
2. Beroa sortzeko zoru erradiatzailea txertatu da.
3. Aire girotuaren instalazioa saihesten da energia-kontsumoa eta gastua txikitzeko. Horretarako eguzki-kontrola lortu da xafrazko leiho-oholen eta leihoetako eguzki-babesen bidez.
4. Azkenik, biomasa-galdara instalatu da zoru erradiatzailea ur beraz hornitzeko.

≈≈≈